

MÁSODIK SZEKCIÓ

KOVAČ kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(37492/02 sz. Kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2006. április 18.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Kovač kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *Elnök*
A.B. BAKA,
R. TÜRMEN,
K. JUNGWIERT,
M. UGREKHELIDZE,
A. MULARONI,
E. FURA-SANDSTRÖM, *bírák*
és S. DOLLÉ, *Hivatalvezető*

2006. március 28-án tartott zárt ülésén
az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (37492/02 sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy horvát állampolgár, Kovač Kalman (a "kérelmező") 2002. szeptember 10-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Gerginé Horgos L. Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium Helyettes Államtitkára képviselte.

3. 2005. június 10-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli a panaszt. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmező 1938-ban született és a Mali Losinj-i Cunskiban, Horvátországban él.

5. 1992. április 7-én a kérelmezőt német állampolgárságú felesége megölésének gyanúja alapján őrizetbe vették Magyarországon. 1992. április 10-én a magyar Pesti Központi Kerületi Bíróság Németországba történő

kiadatásáig elrendelte a kérelmező előzetes letartóztatását. 1993. július 20-án az Országos Rendőrfőkapitányság fogatosította a kiadást, s megtiltotta a kérelmezőnek, hogy 1998. július 20. előtt visszatérjen Magyarországra. Ezt követően a kérelmezőt 1994. december 19-ig Németországban előzetes letartóztatásban tartották.

6. 1995. február 17-én a német Hildesheimi Büntető Bíróság felmentette a kérelmezőt. Az ítéletet, amely ugyanezen a napon jogerőssé vált, a kérelmező jelenlétében hirdették ki.

7. 1995. október 27-én a kérelmező meghatalmazott ügyvédje a büntetőeljárásról szóló törvény 385/A alapján pert indított a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt, kártalanítást követelve a Magyar Államtól.

8. 1996. június 12-én a Kerületi Bíróság a hatáskörrel rendelkező Fővárosi Bírósághoz tette át az ügyet. 1996. december 18-án a Fővárosi Bíróság hiánypótlást rendelt el, melynek a kérelmező 1997. szeptember 8-án tett eleget.

9. 1997. szeptember 11-én, 1998. január 22-én, június 2-án és december 8-án, 1999. május 4-én és 2000. február 1-én a bíróság tárgyalást tartott.

10. 2000. március 6-án a kérelmező kiterjesztette keresetét, s a polgári törvénykönyv különböző rendelkezései alapján kártérítést követelt a Magyar Államtól.

11. A Fővárosi Bíróság 2000. április 28-án megszüntette az eljárást, mivel a kereset a büntetőügyben hozott jogerős végzés időpontjától számított törvényi határidőn túl került előterjesztésre.

12. 2000. június 5-én a kérelmező fellebbezett. A kérelmező előterjeszti, hogy az alperes 2000. június 22-i válaszbeadványairól csak 2001 őszén értesült, amikor ügyvédje a felülvizsgálati eljárás miatt tanulmányozta az ügy iratait.

13. 2001. március 26-án a Legfelsőbb Bíróság másodfokú bírósággént elutasította a kérelmező fellebbezését.

14. 2002. április 8-án a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati tanácsa hatályon kívül helyezte a határozatok kártérítési igénnyel kapcsolatos részét; a kártérítési kereset tekintetében új eljárás lefolytatására utasította az elsőfokú bíróságot. Továbbá, hatályában fenntartotta a kártalanítási igénnyel kapcsolatos eljárást megszüntető végzést. A bíróság észrevételezte, hogy az igény előterjesztésére 1995. augusztus 17-ig állt nyitva a határidő (azaz a kérelmező 1995. február 17-i felmentésétől számított hat hónap); a kereset előterjesztésére azonban csak 1995. október 27-én került sor. A bíróság megjegyezte, hogy a kérelmezőnek – aki arra hivatkozott, hogy Magyarországról kitiltották, s hogy a horvátországi háború, valamint 1995. augusztus 14-től kezdődő horvátországi kórházi tartózkodása miatt nem tudott a magyar bíróságokhoz fordulni – igazolási kérelmet kellett volna kérnie ezen akadályok 1995. augusztus 7-i megszűnésétől (amely időpontban megbízást adott magyar ügyvédjének) számított hat hónapon belül. A bíróság úgy találta, hogy a kérelmező megkésve, csak 1998. január

22-én terjesztett elő igazolási kérelmet. A Legfelsőbb Bíróság döntését 2002. június 25-én kézbesítették a kérelmező ügyvédjének.

15. A folytatódó kártérítési eljárásban 2002. július 12-én a Fővárosi Bíróság egyesítette ezen üggyel a kérelmező által 2000. október 4-én a Fővárosi Rendőrkapitányság ellen indított pert, amelyben kártérítést követelt az ártatlanság vélelméhez fűződő jogának állítólagos megsértése miatt az ellene lefolytatott büntetőeljárás során.

16. 2003. március 21-én a bíróság megkérte a kérelmező ügyével kapcsolatos dokumentumok másolatát a hatáskörrel rendelkező német hatóságoktól, amelyek 2003. március 21-én eleget tettek a kérésnek. A dokumentumok lefordítását követően 2004. május 20-án tárgyalásra került sor.

17. 2004. október 12-én a bíróság elévülés miatt elutasította a kérelmező keresetét. A bíróság észrevételezte, hogy a magyar büntetőeljárás 1993. július 20-án, a kérelmező németországi előzetes fogvatartása pedig 1994. december 19-én zárult le. Következésképpen a törvényes határidő a kártérítési igény előterjesztésére 1994. december 20-án kezdődött, és legkésőbb 1999. december 20-án lezárult. Ilyen módon a kérelmező 2000. márciusában, illetve októberében előterjesztett kártérítési igénye elévült. 2004. december 7-én a kérelmező fellebbezett.

18. 2005. március 10-i részhatározatában a Fővárosi Ítélszék részben helyben hagyta, részben pedig hatályon kívül helyezte az elsőfokú határozatot. Arra utasította az elsőfokú bíróságot, hogy vizsgálja meg a kérelmező keresetének azon részét, amely személyiségi jogainak az Állam (67 millió forint nem vagyoni kárigény), illetve a Rendőrkapitányság (134 millió forint nem vagyoni kárigény) általi állítólagos megsértésével volt kapcsolatos.

19. 2005. november 17-én a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban helyben hagyta a részhatározatot.

20. Az eljárás a még elbírálatlan igények tekintetében folytatódott, s jelenleg is folyamatban van.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

21. A kérelmező panaszolta, hogy mindkét eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében

lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bírság...tisztességesen...és ésszerű időn belül...hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

22. A Kormány vitatta az állítást.

23. A kártalanítási eljárás tekintetében a figyelembe veendő időszak 1995. október 27-én kezdődött és 2002. június 25-én zárult le. Ilyen módon három bírósági szinten hat évig és nyolc hónapig tartott.

24. A kártérítési eljárás tekintetében a figyelembe veendő időszak 2000. március 6-án kezdődött és még nem zárult le. Ilyen módon három bírósági szinten hat éve tart.

A. Elfogadhatóság

25. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

26. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

27. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

28. Az előterjesztett anyagot megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben mindkét eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY ELSŐ KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVE 1. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

29. A kérelmező azt is panaszolta, hogy a kártalanítási eljárás tisztességtelen volt, különösen a 2000. június 22-i beadványok megkésett közlése sértette a “fegyverek egyenlőségének” elvét. Továbbá előterjesztette, hogy a kártalanítási igényét elévültnek, illetve a kártérítési igényének egy részét megalapozatlannak nyilvánító határozatok tévesek voltak. Az Egyezmény 6. Cikkének fent idézett 1. §-ra, továbbá ugyanezen Cikk 2. §-ra hivatkozott, amely biztosítja az ártatlanság vélelmét.

30. A Bíróság észrevételezi, hogy a kártérítési eljárás még folyamatban van. Ezért ez a panasz idő előtti, s az Egyezmény 35. Cikkének 1. és 4. §-e alapján a panaszt a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztása miatt el kell utasítani.

31. Továbbá, a kártalanítási és a kártérítési igénnyel (amennyiben már jogerősen elbírált) kapcsolatos határozatokat illetően a Bíróság megismétli – amennyiben a kérelmező panasa úgy értendő, hogy az a bizonyítékok hazai bíróságok általi értékelését és az eljárás eredményét érinti –, hogy az Egyezmény 19. Cikkének megfelelően a Bíróság feladata a Szerződő Államok által az Egyezménnyel kapcsolatban tett vállalások tiszteletben tartásának biztosítása. Különösen nem feladata a Bíróságnak, hogy a nemzeti hatóságok által állítólagosan elkövetett tény- és jogbeli tévedésekkel foglalkozzon, kivéve, hogyha e tévedések az Egyezményben védett jogokat és szabadságokat sérthetik. Továbbá, miközben az Egyezmény 6. Cikke biztosítja a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, semmilyen szabályt nem állapít meg a bizonyítékok elfogadása vagy értékelése tekintetében, ezért ezeket a kérdéseket elsősorban a nemzeti jognak és a nemzeti bíróságoknak kell szabályozniuk (ld. többek között *García Ruiz v. Spain* [GC], no. 30544/96, § 28, ECHR 1999-I).

32. A jelen ügyben a Bíróság úgy véli, az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a bíróságok a 6. Cikk 1 §-t megsértve elfogultak lettek volna, vagy hogy az eljárás más módon tisztességtelen lett volna. A Bíróság számára az eljárási határidő kérelmező általi elmulasztását, illetve egyes kérelmezői igények elévülését kimondó hazai bírósági határozatok az önkényesség semmilyen jelét nem mutatják egyik eljárásban sem. Továbbá, a 2000. június 22-i beadványokat illetően a Bíróság meggyőződött arról: pusztán az a tény, hogy a kérelmező ügyvédje csak a felülvizsgálati szakaszban reagálhatott az alperes fellebbezésére, nem teszi tisztességtelenné az egész eljárást. Továbbá, a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező ezzel kapcsolatos beadványai nem vetnek fel a 6. Cikk 2. § alá tartozó kérdést.

33. Ebből következően a kérelemnek ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikke 3. bekezdése szerinti értelemben, s

ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

34. Végül, a kérelmező azt állította, hogy őrizetbe vételét követően és Németországba történt kiadatását megelőzően a magyar hatóságok magatartása sértette az Egyezmény 6. Cikke 2. §-t.

35. A Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmező ellen folytatott büntetőeljárás 1995. február 17-én, a felmentő ítélettel, véget ért. A kérelem azonban csak 2002. szeptember 10-én, az Egyezmény 35. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett hathónapos határidőn túl került előterjesztésre. Ebből következően a 35. Cikk 1. és 4. §-nak megfelelően a kérelemnek ezt a részét el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

36. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

37. A kérelmező vagyoni kár tekintetében 2002. december 7-től kezdődően 770.231.505 forintot¹ és annak felgyülemlett kamatait követelte. Továbbá, nem vagyoni kár tekintetében 2002. december 7-től kezdődően 50 millió forintot², valamint 326.188.317 forintot³ és annak felgyülemlett kamatait követelte.

38. A Kormány vitatta az igényt.

39. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon 3.000 eurót ítél meg számára ilyen címen.

---

¹ 3.044.000 EUR

² 197.000 EUR

³ 1.289.000 EUR

B. Költségek és kiadások

40. A kérelmező továbbá 2002. december 7-től kezdődően 168.637 forintot¹ és annak kamatait követelte a hazai bíróságok és a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. A kérelmező a Bíróság által megítélt igazságos elégtétel 10%-át, s 25 % ÁFÁ-t is követelt.

41. A Kormány vitatta az igényeket.

42. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, hogyha bizonyítja, hogy e költségek ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, s összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság ilyen címen 1.000 euró megítélését tartja ésszerűnek.

C. Késedelmi kamat

43. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;

2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;

3. *Megállapítja*:

(a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 4.000 eurót (négyezer euró), költségek és kiadások tekintetében 1.000 eurót (egyezer euró), továbbá az ezen összegeket terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetéskor alkalmazott átváltási árfolyam alkalmazásával;

---

¹ 666 EUR

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, az írásos értesítés a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően 2006. április 18-án került kiküldésre.

J.P. COSTA
Elnök

S. DOLLÉ
Hivatalvezető